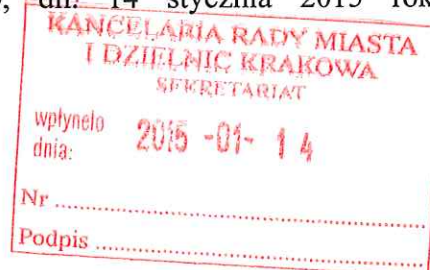

Wojciech Kolarski
Radny Miasta Krakowa

Kraków, dn. 14 stycznia 2015 roku

Szanowny Pan
Jacek Majchrowski
Prezydent Miasta Krakowa

INTERPELACJA

w sprawie sytuacji finansowej przedszkoli publicznych w Krakowie

W myśl obowiązujących przepisów przedszkola publiczne prowadzone przez osoby fizyczne lub osoby prawne niebędące jednostkami samorządu nie otrzymują dotacji w wysokości odpowiadającej pełnej kwocie finansowania wydatków przedszkoli publicznych prowadzonych przez gminę. Ich wysokość, w przeliczeniu na wychowanka, równa jest jedynie kwocie wydatków bieżących, ponoszonych na dziecko uczęszczające do publicznego przedszkola samorządowego. Chodzi tutaj oczywiście o poziom wydatków zapisanych w budżecie danej j.s.t. W sytuacji, w której w wyniku reformy wprowadzonej przez Platformę Obywatelską wyłączono z wydatków bieżących wydatki w wysokości opłat wnoszonych przez rodziców na rachunek j.s.t. za świadczenia udzielane przez publiczne przedszkola prowadzone w czasie przekraczającym 5 godzin zajęć, niezapisanie w budżecie miasta dotacji celowej (art. 14d ustawy z dn. 7 września 1991 roku *o systemie oświaty*; dalej: u.s.o.) wyrównującej utracone przychody skutkuje zaniżeniem kwoty przekazywanej na przedszkola, o których mowa w art. 80 ust. 1 w/w ustawy.

Tymczasem – jak wskazuje Ministerstwo Edukacji Narodowej w piśmie z dn. 15 stycznia 2014 roku (DAP.WA.333.1.8.2014) – „*niezaplanowanie kwot dotacji*

celowych może skutkować naruszeniem przez gminy art. 242 ustawy o finansach publicznych". W piśmie tym MEN zapewnia także, że „gminy dysponują danymi niezbędnymi do wyliczenia kwoty dotacji celowej jaką otrzymają z budżetu państwa w następnym roku na realizację zadań własnych w zakresie wychowania przedszkolnego” i powinny je uwzględnić w budżecie, ponieważ w odnośnych przepisach jest mowa nie o kwotach przekazywanych/ustalonych a zaplanowanych „w związku z powyższym gminy powinny ujmować wynikające z ustawy o systemie oświaty kwoty dotacji na dofinansowanie wychowania przedszkolnego zarówno w budżecie na rok budżetowy jak i na kolejne lata w wieloletniej prognozie finansowej”.

Co istotne, trudnej sytuacji przedszkoli publicznych niesamorządowych w związku z brakiem niezwłocznego wyrównywania różnicy wynikającej z redukcji opłat wnoszonych przez rodziców nie rozwiązuje uchwała Rady Miasta Krakowa z dn. 9 września 2009 roku w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji oraz trybu zakresu kontroli prawidłowości wykorzystywania dotacji udzielanych dla szkół i placówek publicznych oraz niepublicznych, prowadzonych na terenie Gminy Miejskiej Kraków przez osoby fizyczne lub osoby prawne inne niż Gmina Miejska Kraków (LXXX/1057/09), która w §12 ust. 1, 2 i 3 wprowadza mechanizm weryfikacji i wyrównywania udzielonej dotacji dopiero po ok. roku czasu zmuszając organy prowadzące te przedszkola do doraźnego poszukiwania brakujących funduszy we własnym zakresie. Gmina więc, po otrzymaniu dotacji, dysponuje dla swoich przedszkoli „środkami uzupełniającymi” straty finansowe wynikłe z wprowadzonych regulacji, a pozostałe przedszkola publiczne pozostawione zostały same sobie.

Oczywistą konsekwencją przedstawionej sytuacji jest to, że w siedemnastu przedszkolach publicznych prowadzonych przez krakowskie zgromadzenia sióstr zakonnych, do których uczęszcza około 1 500 dzieci, skutki wprowadzenia uchwalonej dn. 13 czerwca 2013 roku ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r. poz. 827), która potocznie została nazwana „ustawą przedszkolną”, okazały się szczególnie dotkliwe.

Do momentu wejścia w życie przepisów w/w ustawy nowelizującej ustawę o systemie oświaty (Dz.U. 1991 Nr 95 poz. 425) tj. do 1 września 2013 roku miesięczna suma środków otrzymywanych przez takie przedszkola z dotacji gminnej i tych pochodzących ze złotówkowej opłaty wnoszonej przez rodziców była o około 6 tys. zł wyższa od comiesięcznej sumy środków, które wpływały do tych przedszkoli w okresie od września do grudnia 2013 roku i o prawie o 10 tys. zł wyższa od sumy środków, jaką przedszkola te otrzymywały każdego miesiąca w roku ubiegłym. Co więcej, z wyliczeń wynika, że aktualnie

suma miesięcznych środków wpłacanych na konto tych niesamorządowych przedszkoli publicznych (ok. 36 700 zł/miesięcznie) nie wystarcza nawet na uregulowanie podstawowych zobowiązań. Stwarza to konieczność dopłacania przez zakony do przedszkoli kwoty około 900 zł miesięcznie. Ograniczono także zakres oferty zajęć dodatkowych.

Problem jest poważny, ponieważ już teraz publicznym przedszkolom niesamorządowym brakuje środków finansowych na dalsze prowadzenie przedszkoli w dotychczasowym zakresie, a nowe przepisy zakazują rodzicom dzieci uczęszczających do tych placówek udzielać im pomocy finansowej (art. 14 ust. 8 u.s.o.).

Ocena wpływu „reformy przedszkolnej” na stan finansów GMK także wydaje się niekorzystna. Jak czytamy w uzasadnieniu do zarządzenia Pana Prezydenta z dn. 21 sierpnia 2013 roku (nr 2429/2013) *w sprawie przyjęcia i przekazania pod obrady Rady Miasta Krakowa projektu uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie zmiany uchwały nr XXI/258/11 w sprawie ustalenia wysokości opłat za świadczenia publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Miejską Kraków (z późn. zm.)*, w którym opiniowany jest wpływ omawianych regulacji na finanse GMK, „wydatki ponoszone przez GMK na funkcjonowanie przedszkoli samorządowych wzrosną o 3 mln zł – przy założeniu wydłużenia średniego czasu pobytu dzieci w przedszkolach o 2 godziny i zwiększenia zatrudnienia nauczycieli w przedszkolach o ok. 145 etatów”. Co więcej, wyliczenia te nie uwzględniały ewentualnego wzrostu kosztów obsługi oraz funkcjonowania przedszkola tj. np. wzrostu kosztów za media.

Należy podkreślić, że dla organu prowadzącego przedszkola publiczne niesamorządowe skutki wdrożenia nowych rozwiązań w u.s.o. – przy zachowaniu proporcji co do ilości dzieci w wieku przedszkolnym pod opieką – wydają się być podobne.

Taki stan rzeczy paraliżuje ich działalność i przeczy twierdzeniom projektodawcy, który w uzasadnieniu do „ustawy przedszkolnej” wskazywał na „systematyczne zwiększanie dostępności wychowania przedszkolnego” i – w domyśle – także poprawę jakości oferty edukacyjnej z jednoczesnym odciążeniem portfeli rodziców jako skutek wprowadzanych zmian. Gminy również, dzięki przyjętym rozwiązaniom, miały uzyskać wolne środki, „które będą mogły wykorzystać na tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego dla dzieci w wieku przedszkolnym”. Skutek wprowadzonej reformy okazuje się być jednak odwrotny do zamierzonego.

Wszystko to w nieodległej perspektywie może doprowadzić do sytuacji, w której po zamknięciu przedszkoli publicznych niesamorządowych i braku nowych miejsc w przedszkolach gminnych GMK nie będzie w stanie sprostać wymaganiom ustawodawcy

zapewnienia krakowskim przedszkolakom dostępu edukacji przedszkolnej.

Wobec powyższego, mając również na uwadze to, że wykazanie przez GMK wadliwości funkcjonującego algorytmu przyznawania dotacji gminom tj. udowodnienie, że suma maksymalnej wysokości opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego i dotacji (art. 14d u.s.o.) nie pokryje kosztów zapewnienia przez gminę dodatkowych godzin wychowania przedszkolnego będzie uzasadniało wystąpienie przez gminę z wnioskiem do Trybunału Konstytucyjnego (na podstawie art. 191 ust. 1 pkt 3 Konstytucji), proszę o odpowiedź na pytania:

1. Z jakiego powodu w budżecie miasta Krakowa nie ujęto kwoty dotacji celowej (art. 14d u.s.o.)?
2. Czy zdaniem Pana Prezydenta zachodzi konieczność wprowadzenia zmian w uchwale Rady Miasta Krakowa z dn. 9 września 2009 roku (LXXX/1057/09) w zakresie wprowadzenia analogicznej do §11 tejże uchwały regulacji dla przedszkoli publicznych niesamorządowych i czy Pana zdaniem przyczyni się to do poprawy ich sytuacji finansowej?
3. Ile wynosiła w 2014 roku miesięczna kwota wydatków bieżących na jedno dziecko w gminnym przedszkolu publicznym pomniejszona o opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego oraz za wyżywienie przy uwzględnieniu wydatków z kwoty dotacji celowej (art. 14d u.s.o.)?
4. Czy po analizie wydatków budżetowych organu dotującego za rok 2014, o której mowa w §12 w/w uchwały Rady Miasta Krakowa, nastąpi w tym roku wyrównanie kwoty dotacji udzielonej przedszkolom publicznym niesamorządowym i jaka to będzie suma w przeliczeniu na jedno dziecko?
5. Ile wynosił w 2014 roku średni czas pobytu dziecka w przedszkolu ponad czas przeznaczony na bezpłatne nauczanie?
6. Czy w związku z wprowadzeniem „ustawy przedszkolnej” faktycznie zaszła konieczność zwiększenia etatyżacji dla pracowników pedagogicznych, a jeśli tak, ile stworzono nowych etatów od momentu wprowadzenia tej ustawy?
7. Czy i ewentualnie o ile faktycznie wzrosły wydatki GMK na funkcjonowanie przedszkoli samorządowych w 2014 roku?
8. Czy w ubiegłym roku GMK stworzyła nowe miejsca wychowania przedszkolnego dla dzieci w wieku przedszkolnym oraz czy istnieją plany na lata kolejne tworzenia takich miejsc i – ewentualnie – co one przewidują?

9. Czy GMK jest przygotowana na sytuację, która mogłaby zaistnieć w wyniku ewentualnego zamykania publicznych przedszkoli niesamorządowych i co w takim przypadku GMK zrobi?

10. Czy GMK wykorzystuje pełną kwotę przyznawanej dotacji celowej (art. 14d u.s.o.)?

11. Jakim zdaniem Pana Prezydenta są skutki wprowadzonej „ustawy przedszkolnej” dla GMK tj. m.in. czy korzystnie wpłynęła ona na jakość oferty edukacyjnej oraz na dostępność wychowania przedszkolnego w przedszkolach gminnych?

12. Czy zdaniem Pana Prezydenta stworzony przez projektodawcę algorytm obliczania wysokości dotacji celowej (art. 14d u.s.o.) funkcjonuje prawidłowo tj. czy kwota tej dotacji jest wystarczająca na pokrycie przez gminę dodatkowych godzin wychowania przedszkolnego?

Wojciech Włodarczyk